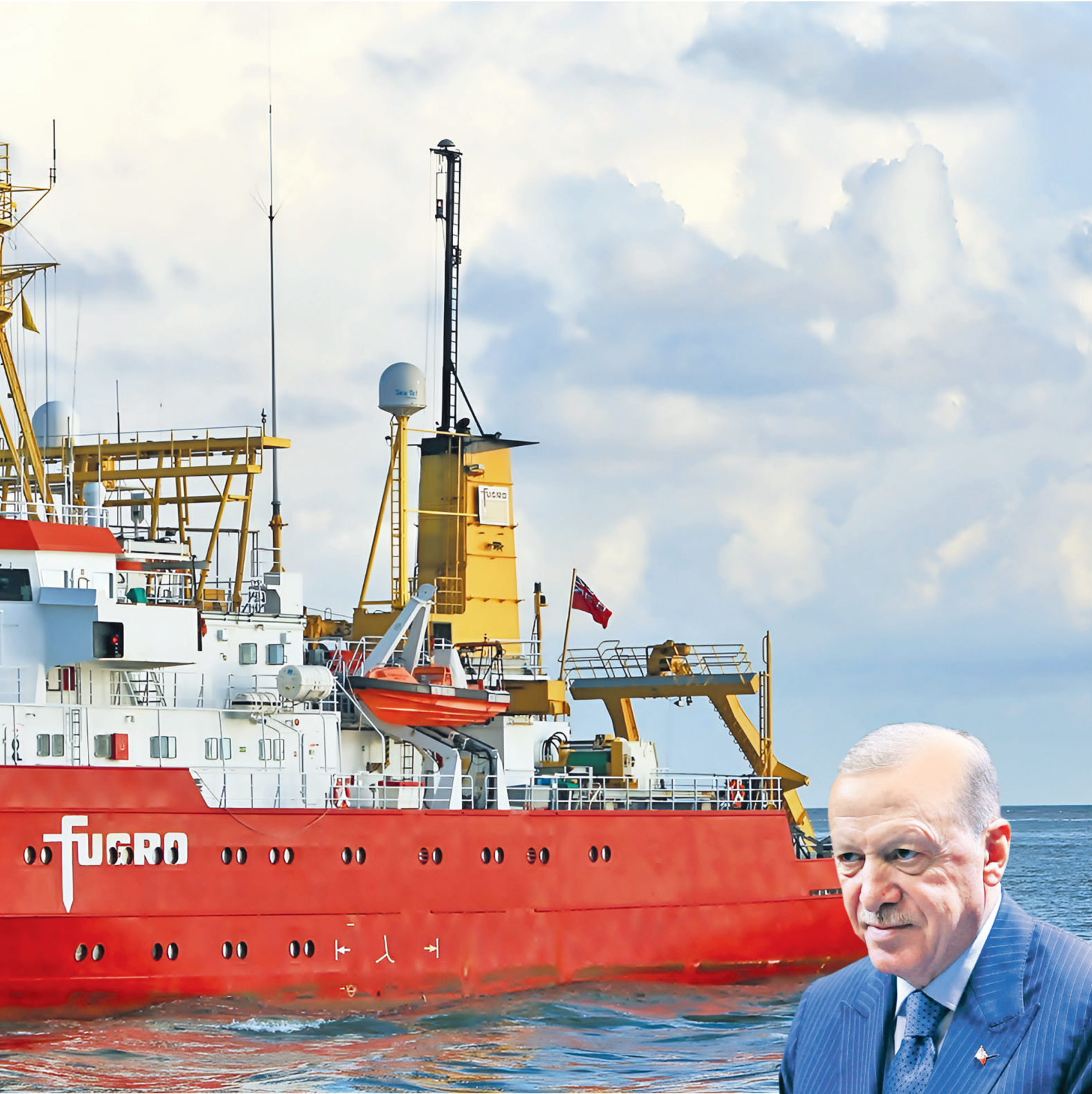

ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ που επικαλείται η Τουρκία στην υφαλοκρηπίδα υπάρχουν μόνο στη φαντασία της, αφού η περιοχή δεν έχει οριοθετηθεί

«Η ΕΞΑΓΓΕΛΙΑ “θαλάσσιων πάρκων” σε μη οριοθετημένες περιοχές εκτός τουρκικών χωρικών υδάτων συνιστά απαράδεκτη, μονομερή και παράνομη ενέργεια που δεν παράγει κανένα έννομο αποτέλεσμα», τονίζεται στην ανακοίνωση του υπουργείου Εξωτερικών

ΤΟ ΘΕΜΑ

οι ανακοινώσεις της Αγκυρας για τα θαλάσσια περιβαλλοντικά πάρκα. Ο χάρτης που δόθηκε το περασμένο Σάββατο στη δημοσιότητα φέρει την υπογραφή του τουρκικού Κέντρου Δικαίου της Θάλασσας (DEHUKAM) και αποτυπώνει ότι το τουρκικό θαλάσσιο πάρκο στο Αιγαίο εκτείνεται πέρα από τα τουρκικά χωρικά ύδατα, δυτικά της Ιμβρου και της Τενέδου, καλύπτοντας θαλάσσιες ζώνες που φτάνουν έως την περιοχή ανάμεσα στη Σαμοθράκη και τη Λήμνο. Στην ανατολική Μεσόγειο το δεύτερο τουρκικό πάρκο ξεκινά βορειοανατολικά της Ρόδου και εκτείνεται έως τα ανοιχτά του Κόλπου της Αττάλειας, απομονώνοντας πλήρως το σύμπλεγμα του Καστελλόριζου. Ο τουρκικός χάρτης αμφισβητεί, σύμφωνα με την πάγια τουρκική τακτική, την επήρεια του Καστελλόριζου στις θαλάσσιες ζώνες, επιχειρώντας να το αποκλείσει στα χωρικά όρια των 6 ν.μ.

Η κίνηση της Αγκυρας είχε προαναγγελθεί ως αντίδραση στη θεσμοθέτηση από την ελληνική πλευρά δύο εθνικών θαλάσσιων πάρκων στο Ιόνιο και στις νότιες Κυκλάδες, συνολικής έκτασης 27.500 τετραγωνικών χιλιομέτρων, και στις ανακοινώσεις του Κυριάκου Μητσοτάκη πριν από λίγες εβδομάδες. Σύμφωνα με

γνώστες του αντικείμενου, όπως ο καθηγητής Διεθνούς Δικαίου και Εξωτερικής Πολιτικής στο Πάντειο και βουλευτής της Ν.Δ., **Αγγελος Συρίγος**, η Τουρκία επέλεξε να χωροθετήσει τα δικά της πάρκα σε θαλάσσιες περιοχές που εκτείνονται πέραν των χωρικών της υδάτων και συμπίπτουν με την περιοχή δυνητικής οριοθέτησης υφαλοκρηπίδας και ΑΟΖ μεταξύ των δύο χωρών.

Το θαλάσσιο πάρκο της Τενέδου φαίνεται πως εκτείνεται μέχρι τις θαλάσσιες περιοχές ανάμεσα στη Σαμοθράκη και τη Λήμνο, αποκόπτοντας θεωρητικά το ένα νησί από το άλλο. Πρόκειται για την ίδια περιοχή από την οποία άρχισαν να εμφανίζονται οι πρώτες διεκδικήσεις σε βάρος της ελληνικής υφαλοκρηπίδας το 1973, όταν η Τουρκία άρχισε να εκχωρεί δικαιώματα εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων στη συγκεκριμένη περιοχή, αμφισβητώντας παράνομα τα κυριαρχικά δικαιώματα των ελληνικών νησιών του ανατολικού Αιγαίου. Διπλωματικοί κύκλοι εκτιμούν πως η Τουρκία τελικά δεν επέλεξε να κλιμακώσει την ένταση οριοθετώντας και ένα πάρκο στη μέση του Αιγαίου, αφήνοντας κατά μέρος την πάγια τακτι-

κή της να αμφισβητεί την ελληνική δικαιοδοσία σε όλο το αρχιπέλαγος. Στον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό, πάντως, που είχε παρουσιάσει πριν από μερικούς μήνες η Αγκυρα, ουσιαστικά έκοβε το μισό Αιγαίο στη μέση, αγνοώντας επιδεικτικά τα κυριαρχικά δικαιώματα μεγάλων ελληνικών νησιών.

Η ελληνική αντίδραση

Το υπουργείο Εξωτερικών αντέδρασε με έντονο τρόπο στις ανακοινώσεις της Τουρκίας για τα θαλάσσια πάρκα. «Μετά την πρωτοβουλία της Ελλάδας για την καθιέρωση εθνικών θαλάσσιων πάρκων στο Ιόνιο και στο Αιγαίο Πέλαγος, σε περιοχές ελληνικής κυριαρχίας, η Τουρκία ανακοίνωσε τον καθορισμό δύο θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών και σε διεθνή ύδατα του Αιγαίου και της ανατολικής Μεσογείου. Η εξαγγελία “θαλάσσιων πάρκων” σε μη οριοθετημένες περιοχές εκτός τουρκικών χωρικών υδάτων συνιστά απαράδεκτη, μονομερή και παράνομη ενέργεια που δεν παράγει κανένα έννομο αποτέλεσμα έναντι των ελληνικών κυριαρχικών δικαιωμάτων και δείχνει πλήρη έλλειψη σεβασμού στο Διεθνές Δίκαιο της Θάλασσας», τονίζεται στην ανακοίνωση του υπουργείου Εξωτερικών. «Η ελληνική κυβέρνηση ενεργεί διαρκώς και με συνέπεια για την προστασία των δικαιωμάτων της πατρίδας μας και της βιωσιμότητας των θαλασσών μας και υπενθυμίζει πως αντανakλαστικές ενέργειες κενές περιεχομένου θέτουν σε διακύβευση τις σχέσεις καλής γειτονίας μεταξύ των δύο χωρών», αναφέρεται. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, το θέμα για την Αθήνα δεν εξαντλείται εκεί. Σύμφωνα με πληροφορίες της «R» ετοιμάζεται και μια ακόμα πιο επίσημη αντίδραση στις τουρκικές εξαγγελίες, η οποία πιθανόν να λάβει και τη μορφή ρηματικής διακοίνωσης προς την Τουρκία με κοινοποίηση στην Ε.Ε. και στον ΟΗΕ.

Όλα αυτά επιδεινώνουν σε μεγάλο βαθμό το κλίμα στις ελληνοτουρκικές σχέσεις και ταράζουν τα «ήρεμα νερά». Το ότι η ελληνοτουρκική προσέγγιση βρίσκεται σε αποδρομή το τελευταίο εξάμηνο καταδεικνύεται και από το γεγονός πως οι άλλοτε πυκνές και τακτικές ελληνοτουρκικές συναντήσεις έχουν περιοριστεί τους τελευταίους μήνες σε μια συνάντηση στο πόδι ανάμεσα στον Κυριάκο Μητσοτάκη και στον Ερντογάν στο περιθώριο της Συνόδου Κορυφής του ΝΑΤΟ στη Χάγη.

Σε κάθε περίπτωση, η ελληνική κυβέρνηση δεν θα παρακολουθεί τις προκλήσεις να συσσωρευονται χωρίς αντίδραση. Ο Έλληνας πρωθυπουργός έχει ήδη δηλώσει δημόσια πως θα επιδιώξει κατ’ ιδίαν συνάντηση με τον Τούρκο Πρόεδρο στη Νέα Υόρκη, στο περιθώριο της Γ.Σ. του ΟΗΕ τον Σεπτέμβριο. Εκεί έχει ήδη ανακοινώσει πως θα του θέσει το ζήτημα της άρσης του casus belli, ως προϋπόθεσης για τη συμμετοχή της Τουρκίας στον ευρωπαϊκό χρηματοδοτικό μηχανισμό SAFE. Κυβερνητικές πηγές αναφέρουν πως θα του θέσει επίσης τα ζητήματα του καλωδίου GSI και των θαλάσσιων πάρκων που ανακοίνωσε η Τουρκία, ώστε το μπαλάκι για το πώς θα εξελιχθούν οι διμερείς σχέσεις στο μέλλον να περάσει στην τουρκική πλευρά.